

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Novam ephemeriden, cui titulus „Fejérmegyei Napló” a vobis institutum ad ca. rlicarum partium proposita promovenda, id equidem probamus libenter (Az általalok katolikusok törekvéseinek előmozdítására „Fejérmegyei Napló” cím alatti létesített új lapot mi örömmel helyeseljük XIII. Leó pápa Zichy Nándor grófhhoz, 1895. márczius 6-án.)

Előfizetési árak:
1 évre 12 kor., 1/2 évre 6 kor., 1/4 évre 3 kor.
Egyes szám ára 10 fill.

Felelős szerkesztő:
BILKEI FERENC.

Segéd-szerkesztő:
KETSKÉS ELEK.

Megjelenik: kedden, csütörtökön és szombaton este.
Szerkesztőség és kiadó-hivatal: **Szent-István-tér I.**
Egyes számok kaphatók: a dohánytársaságban.

Ünnepi beszéd.

A belv. káth. kör ünnepén mondotta: **DR. HOLLY GÉZA.**

Tisztelt Ünnepelő Közönség!

Három nap múlva 57-szer ragyog fel március Idusának napja, hogy melegítő sugarával felkeresse ugy a paloták, mint a kunyhók lakóinak szívét s azokban az 1848. márciusi nagy eszmék ápolását, növelését és védelmét istápolja.

Mint a szeres világ tárgyai, épügy az eszmék is alá vannak rendelve a fejlődés processusának. Ezen fejlődési folyamat megelőzte az 1848. március idusa fenséges gyümölcsének, a szabadság, egyenlőség és testvérség magasztos eszméinek proklamálását, megvalósítását; mert hiszen Martinovicstól kezdve egészen Petőfi Sándorig, ezen eszmék tönyleges kihirdetőjéig, az ország legjobb, legnagyobb, a szellemi kincsekkel legjobban megáldott fiainak hosszadalmas, kitartó és a maradiságot vakonk védelmező szeregével, a hatalom minden erőszakosságával mérészen szembeállító hősies küzdelmébe került, — melynek díja gyakran a hőhár pallosa avagy a hosszú börtön volt, — hogy végre a nemzet bemehetett az eszmék igéret-földjére, a hol joggal remélhetette, hogy az állami és társadalmi életből kiküszöbölvék mindazok a tünetek, a melyek csakis az általános emberi méltóság mellözésére, eltiprására alkalmasak.

Reményünk testét öltött, a mely az 1848-iki törvényekben élő organizmust nyert, mert hisz ezek azok a törvények, a melyekben a szabadság, egyenlőség és testvérség, eszméi realizálva lettek, a hol a szabadság telje, az egyéni és politikai szabadság álladalmi életünk sarkkövévé tétetett, a hol az államalkotó polgárság Egyenlősége, Testvérsége tételes törvényekben biztosított.

A márciusi eseményekben megszületett és virágzásnak induló modern, parlamentaris Magyarországra nézve — sajnos! — csak áprilisi, csulók napugár volt a Szabadság, a szabád intézmények kivívása, a melyet a zsarnokság, a maradiság zsoldos hadai, — mint fakadó rügyet a dér, — vérbe fojtottak. A Turul madár szárnyaszegetten omlott le s a magyar Géniusz a bitófán és a kazamatákban szenvedte ezernyi-ezer sebéit. De a magyar szabadság fája nem homokba volt ültetve, hanem a hazaszeretet tüzétől lángoló millió és millió honfiszivbe, és így azt a zsarnokságnak megdönteni, kiirtani nem sikerült.

Hagyjuk azonban, tisztelt ünnepelő Közönség, a mult eme fájdalmas, habár nagyon tanulságos eseményeit, lapozzuk át a magyar Szabadság, a magyar nemzeti Eszme és Demokrácia történelmének idevonatkozó lapjait, hanem vessünk egy rövid pillantást a multról a jelenbe s tegyük fel önmagunknak a kérdést, vajjon apáink örökét hiven megőriztük-e és nem forgattuk-e ki azt valójából? Ezen kérdésre a felelet egy kissé nehéz, mert habár az 1848-ban kivívott

alkotmányunk visszaállított is, — mi sem vitakozhatik azon, hogy az akkori és a mostani Szabadság között lényeges különbség van. De ezen különbség érthető annak, a ki a két kor felfogása közötti eltérést figyelembe veszi, hiszen az 1848-iki idők törekvéseinek tündöklő vonása az altruizmusban rejlett, a mi-on minden hárs csak a kitűzött célt, a Szabadságot, — vagy Testvérséget magasztos eszméit nézte és szolgált, addig a jelen korban az Eszme az általános egoizmusban elhomályosult és félt, ha Eleink, az Eszme hősei, martirjai — Kossuth Lajos, Irinyi, Vasvári és a többi — feltámadnának, a jelenkori Szabadság, Egyenlőség és Testvérségben reá ismernek-e, feltámlálnak-e azt az Eszményt, a melynek megvalósításával a magyar nemzetet nagygyá, erőssé, boldoggá, szabadá és függetlenne vélték tehetni? Ki merne vitakozni arról, hogy a jelenben a Szabadság teljével, az egyéni és politikai Szabadsággal bírunk, hiszen a szabad, független állam lényeges attributumai vala seni rendelkezünk.

Nem lehet azonban hivatásom, tisztelt ünnepelő közönség, hogy a napi politikát, annak eseményeit e helyütt, pohárköszöntő szerény keretében tárgyaljam, azt nem is teszem, csak fel akarom hívni a figyelmet arra, hogy a jelenben minden magyar embernek szükséges, hogy elész-sze kebelében a magyar Szabadság szent tüzét, a mely fennen lobogjon széles e hazában mindenütt, hogy e tüz tisztító erejével tisztítsa meg az őseink által megvalósított eszméket attól a saktól, a melyet a jelen kor egoizmusa arra reá vetett, hogy régi fényt ismét visszanyerve, ne lehessen többé vitakoznunk afelett, vajjon valóban szabadok, függetlenek vagyunk-e?

Rákóczy, Kossuth, Petőfi már meghaltak, de élnek szívünkben a Rákóczy-féle szabadságtűzek, a márciusi nagy események szent emlékei, merítsünk ezekből erőt és kitartást a jövő küzdelmeire s akkor a jelenél méltóbban ünnepelhetjük meg március Idusának emlékét. Fel tehát a munkára és mint egyik korsorus költőnk mondja:

„Szegyen rea, ki lonkán vesztel,
Dicsőség arra, a ki dolgozik,
Váltszatok — Szegyen nagy Dicsőség!”

Ünnepi előadás.

A népakadémia március 15-iki ünnepélyén tartotta **DR. BÁRDOS JÓZSEF**, főgymn. tanár.

1848. márc. 15-ike emlékére jöttünk össze. Elnémult a harci tárogató. A nemzet kifáradt a százados küzdelmekben. Nyugodt, békés jövő reményében 1711-ben Szatmáron harcias őseink letették a véres fegyvert és szent zászlót. Nyugodni tért a magyar és aludt másfél századon keresztül. A magyarnak e hosszú, sötét álmában is fenevadakkal küzdő éjjelét szándékozom a T. hallgatóság előtt pár vonással ecsetelni.

Lemondtunk királyválasztói jogunkról; az 1722. törvények értelmében még a Habsburg-ház leányivadékait is elismertük trónörökösöknek.

S ugy lett, amint irva volt! III. Károly halála után Mária Terézia lépett Szent István örökébe. Vesztélyben a Habsburg-ház hatalma. Ellenség minden oldalról. Csak a hű magyarok nem támadnak elne. Az eltiprot nép ádáz ellenségét — ha könyörgött — nem hagyta elveszni. A Habsburg-házat uralomra segítették. A hála megnyilatkozott, a százados török dulása alatt nyakunkra tette a hőhár-kötelet és fojtogatott. De amint Hunyadi Lászlót a bakó 3-szori csapással nem tudta megfosztani életétől; a fojtogatott viáz magyar nyakán is elpattogtak-szétérnyedtek a német hőhárkötelek.

Es ezt köszönhetjük a lángoló hazaszeretnek, mely legfényesebben nyilatkozik meg a török hódoltság idejében a Biboros Cicerónak, a a lánglelkű szónoknak: Pázmány Péternek az ajkán, ki a többi között így nyilatkozik *Kemény János* erdélyi fejedelem előtt:

„Átkozott ember volna, ki titeket arra késztetne, hogy a töröktől elszakadjatok, ellene rugodozzatok, *mit Istén másképp nem könyörüül szegény hazánknak*. Mert ti azoktól fogva laktok, oda annak okáért adjátok meg, amivel tartoztok, ide tartsatok csak jó correspondenciát, mert itt ker. fejedelemmel van-dolgotok”, t. i. a róm. császárral. Adománytok nem kell; a töröknek adjátok; mert im látod édes öcsém, nekünk elég-séges hitelünk, tekintetünk van most a ker. császár előtt; de ez csak addig durál a német nemzet előtt, mig Erdélyben magyar fejedelem floreal. Azontul megvet és gallérink alá kóp a német, akár pap, barát, akárki légyen.”

Igy voltunk Mária Terézia uralkodása alatt is és azóta mindig. Aki a T. H-ság közül megfordul Bécsben és megfordul Pozsonyban, mindkét városban láthatja Mária Terézia ércebe öntött lovas szobrárt: Bécsben a magyar nemzet megvetését és gyalázatos hivany voltát dokumentálja, Pozsonyban a szobor alapzatán ezt olvashatjuk: „Vitam et sanguinem” *Vért és élet*.

Szép, lovagias idők tartubizonyása e két szó, mit Bécsben hamarosan elfelejtettek, nálunk azonban nemcsak törvénykönyvünk őrzí, be van az vésvé szívünk mélyébe. O bár eltörölhetnének még emléket is! De még se! Hadd sajogjon e fájó emlék s figyelmeztessen dédelgetett ellenségünk rosszlelkűségére és dicsó őseink nemes lelkületére.

Vesztélyben volt a Habsburg-ház uralma. S a csábító szépségű királynő karján a kisdéd Józsi fiával megjelent az országgyűlésen, hol könyezve panaszkolta el hű magyarjai előtt retentő bajait; az anya könyeit fokozták a kis királyfiának sikoltásai.

S a magyar nemzet elfelejtette a mult szenvedéseit, egy szívvel-lélekkel harsogták be a nagy termet: Elettünket és vérünket királynénkért, Mária Teréziáért. (Vitam et sanguinem pro Rege nostro)

Papp Károly
szelvény-műfestő és vegyészeti ruhatisztító

Székesfehérvárott
Városház-tér, 5. szám alatt.
(Bejárát a Megyeház-utcáról.)

Mindennemű úri-, női-, gyermek- és egyen-ruhák, menyasszonyi kelengyék, függönyök, végáruk, valamint ágynemű-toil tisztítását elvállalom. — Gyász esetekben a legrövidebb idő alatti ki-
szolgáltatást ígérek. 2958 156—136

Mai lapunk 4 oldal.

M. Teresia I) S a lelkes szózatot magasztos, dicső tett követte. A magyar hadsereg diadalról-diadalra vitte szent zászlaját, és Mária Terézia hatalma mentve volt.

Hálából évtizedeken keresztül nem tartott országgyűlést, rövid husz év alatt az országot megfosztotta nemzeti nyelvétől. Hazánkat meghódított gyarmatnak tekintve be akarta olvasztani az örökös tartományok közé. Ezt hízogó, kedveskedő, csábítgató modorával elérte volna, ha halála után nem az erőszakos, egykor a hatalomért rivó-sikoltozó József követi a trónon.

Hála a mindenható Istennek, nemzetiségünk csak megbénuult, de tönk nem ment.

Amerika őserdeiben van egy böregér forma állat, úgy hívják, hogy *vámpír*. Az a kedves; jó tulajdonsága van ennek a nagy böregérnek, hogy a rengeteg ut fűszálaitól elcsigázott és izzadt fejét álomra hajtó utast minden szenvedés nélkül küldi át az árnyék-világba. Följé repül az alvó embernek, szíráyaival legyezgeti, mint hűs szellő, de közben vért egy cseppig kiszíja áldozatának és nyugodtan repül tovább. Ilyen vámpírhoz hasonlít az az uralom, mely 1740—80-ig hitetgesséssel, csábítgatással legyezgette a magyar nemzetet, hogy mély álomba szenderülve észrevétlenül, szenvedés nélkül kiszírhassa utolsó csepp vért is.

De a messze távolban az őrtüzek mellett, furulyázó pásztorok, a magyar nemzet őrét, édes anyanyelvünk rivó nótiát zengő dalosai, nem engedték mély álomba merülni a magyart. Amely volt bár, mert kifáradt, a csábító vámpírszárnyakból lengetett szellő csak izadságot szűrött a fölé; szemét lehunyta bár, hogy annál kedvesebben hangozzék fülébe a furulyaszó, mely álomba nem merül. Még a paloták tündértermében is visszhangzott egyik-másik megmentett utasnak lelkeben a pásztorok kedves trillázása. S ennek köszönhetjük létünk fennmaradását.

Az őrtüzek nem aludtak ki, a furulyaszó mind élénkebb lett, s a honlák nagy része accloult kebbellerkődött élete függetlenségé, szabadsága fennmaradásáért a sötét éjszakában.

Voltak akkor is — mint most — derék ellenzéki férfiak, kiket nem tudott Bécs sem meggyőzni, elcsábítani, sem letörni. S e dicső honlák közül legyen szabad csak egyet említenem, *Szirmay István*. E férfiú acélkebelén megtörtött a csábítgatások és fenyegetések minden eszköze. Még végrendeletében is gondoskodott róla, hogy szellem legalább családjában éljen az idők végezetéig. Végrendeletének kimagasló fényes pontja az melyben meghagyja utóainak, hogy a család egy tagját mindig Tamásnak kereszteljék, hogy ne higgyen a németnek, egyet pedig Jónak, hogy el tudja viselni a csapasókat, melyeket a német a magyarra mért.

Ha minden magyar Szirmay István lett volna, ha minden magyar szíve mélyéből hangoztatta volna a lelkes kurucoknak a németek ellen írt versét, hogy

Ne higgy magyar a németnek,
Akármivel hitetgetnek;
Mert ha ad is oly levelet,
Mint a kerek kőpönyөгged
S pécsettét út olyat rája,
Mint a ho'dnak karimája:
Nincsen abban semmi virtus,
Verje meg a Jézus Krisztus,

mondom, ha mindenki átérzte volna ezt, nemzetünket nem tudták volna elnyomni.

De a hangulat bágyadt volt, mint minden, amit e gyenge, súlydát nemzedékek éreztek és tettek. Nem legyvert, csak toltat ragadnak a nemzet jogainak védelmére; nem tette, csak szóra van bátorságuk. De a kuruc érzelmek néha nagyon érdekes módon törtek ki.

Mária Terézia uralkodása idejében történt, hogy gróf Aspremont ónodi uradalmába utazott. Nehéz utazókocsija az ut fenekelen sarába sü-

pedt, s lovai nem birták helyéből kimozdítani. Az ónodi vásárról visszatérő parasztek könnyű szekereiken elhajtottak mellette, egy sem segített s csak nevétték a sárban vergődő s káromkodó németet. Végre feláll a bakra s dühösen azt kiáltja nekik: „Hát így hagyjátok a sárban veszni Rákóczy unokáját?” — Amint ezt hallják, rögtön segítségére sietnek, kihúzzák kocsiját a sárból s ujjongva viszik be Ónodra. E kaland hire eljutott Bécsbe is, s midőn a gróf az udvarnál meg jelenik, Mária Terézia haragtól lángoló arccal kiáltja feléje: Aspremont hőre Er! Ich verlange gewiss nicht, dass Er im Kothe stecken bleibe, aber die Passen mit dem Rákóczy lasse Er bleiben, sonst lass: ich ihn einsperren! „Hallja maga Aspremont! Én bizonyára nem kívánom, hogy ön a sártömlőben maradjon, de a tréfát Rákóczyval hagyja el, különben bezáratom.”

II. Rákóczy Ferenc alakja a nemzeti fejedelemség eszméjének megtestesülése. Emléke egy hosszú, kietlen korszakunk kerestül a nemzeti önzert kuforrása. A nemzeti királyság, Magyarország önállósága az ideál, mely, ha nem is öntudatos alakban, a politikusok szellemében, de legalább mint homályos vágy él a tömegben.

A nemzeti királyság eszméje is. Magyarország önállósága csak ideál maradt. Amikor elnémt a harci tárogatók, sirjába szállt a magyar függetlenség is.

Hogy a harci tárogatókhoz kötöm hazánk függetlenségét, tán kicsinyes dolognak látszik, de mégis úgy van: ó hány magyar nyujtotta át vértó szívvel a németnek kedves tárogatóját! S a németiség meglegedetlen mosolygott, mikor hite szerint az utolsó magyar tárogatót is elégethette: nem lesz már többé eszköz, melyel életre kelt-hetnek a rebéllis magyart, tüze vetették az utolsó fapikulát is, mely csodálatos módon varázsolta be a szívek mélyébe a hazafias bánatot, a régi dicsőséget, a jövő szép reményét és a szabadságrt sajongó harci kedvet.

A siró nótiák fűj magyar fantosok találak itt is, ott is a kényuralom dübögése elől megmentett harci tárogatókat s megpróbálták, szólnak-e még?

A tárogatók csak szóltak volna, de hiányzott még a lelkesedés tüze, mely az ősök szívét áthatotta.

Régi dicsőségünk hol közel az éji homályban: Sötétség borítja meg az elnyomott magyar haza gyászos egét, de az őrtüzek mellett virrasztó pásztorok megpillantják a fényes csillagot, mely bevilágít lelkükbe: Remélni! Remélni!

S honunk e fénylő hajnalszállaga a legnagyob magyar: Széchenyi István volt.

Virradni kezd. S a nagy férfiú fülébe kiáltja alvó nemzetének: Magyarország nem volt, hanem lesz. Az ő múltkódésével kezdődik Magyarország történelmének legfényesebb korszaka.

„A mély álomba merült nemzet súlyyodése nagy volt. A nemesebb szellemek búba merülve, lemondással várták végső óriáját; a jövő el volt zárva, reménnyel senki sem tekintet bejéje. A költészet is a multba menekült a szegyenletes jelenből s rég elmúlt idők dicsőségén merengett. Az elégedetlenség, tépelődés, sóvárgás valami jobb után, megvan az emberekben, senki sem tudja kimondani a megváltó szót, mely véget vessen a dermesztő varázsnak s új életet, reményt öntson a lelkekbe.”

A kiváló szellem megjelent. Gróf Széchenyi István a kifejlett, érett nemzetiségi eszme képviselője, a magyar dicsőség hajnalpírja, kinek léte egész valóját az a szent lelkesedés tüze hatotta át, hogy a még mindig álmos nemzetet a kedves tavaszi napsugár melengelő csókjával ébressze föl.

A gagyogni kezdő kisdéd gyermek ajkán ha elhangzik az első kedves szó: papa vagy mama, az édes szülők szívét az örömmel kimondhatatlan érzete tölti be. Hogy Széchenyi szívét is betöltse az örömmel önzetlen érzete, első kívánsága

az volt, hogy ébredő nemzetét magyarul hallja szólani. 1825-ben történt, mikor mint fiatal huszárkapitány megvalósíthatta régi felteletét: a magyar nyelv kiművelését célzó tudós társaságot évi jövedelmének 60 ezer forintjával megalapította.

Hogy, micsoda áldozat volt ez a haza oltárán, csak akkor értjük meg, ha figyelembe vesszük a kornak magy ar ellenes irányát, mit ő maga legjobban jellemez:

„Nem fogja hinni, nem fogja hitetni az utókor, hogy csak Hunnia földje tudott teremteni olyast, ki minden nemzeti sajátságaiól kivétközve otthagya anyanyelvét, elfelejtett mindent, mi a becsületes embert honához köti. Csak Árpád maradvékainak jutott osztályrésztül az a nemtelen tett, hogy meggondolva, tanácskozva maga döfte egy nemzet a megsemmisítő vasat saját szíven keresztül. De virradni kezd egy szebb hajnal, új lelkesedés ébred, gyulad a honszeretet égi tüze s fel-támad hamvaiból az egész emberiség dicszere egy nemzet, mely ezer viszontagságai közt soha, még soha nem fejté ki magát fértüni korra. Ó, kinek nincs hazája, nincs honi bölcsője, nem értheti, mily kin, mily öröm, mily töbolyodásig kimagyar-rázhatalan érzes, szereti a hazát, azt mind mélyebb és mélyebb süllyedni s végképp élet nélkül mercedve látni, s lenni viszont tanuja, mint ébred, mint fordul az élet felé vissza.”

Széchenyi átélte a szenvedésnek és örömmek napjait egyaránt: fölébresszette nemzetét a szavados álomból s egymás után valóstította meg magasztos eszméit. Ó ugyan előbb gazdaggá, hatalmassá akarta tenni nemzetét; a szabadság ezeknek rendes követelménye. És mi történt? A nemzet lángszavu szónoka kiragadta a zászlót Széchenyi kezéből s a lelkes csapat élén rohamléptekkel haladt előre a legnagyobb magyar eszméinek megvalósításáért.

Széchenyi megijedt, próféta lelke a jövőbe látott. Látta, hogy a fölébredt nemzet kivívott diadalai valótenger fürdőt en mosdók: „En a csillagokból olvasok, vér és vér mindenütt! A testvér testvért, a népfaj a népfajt fogja megszárolni engesztelhetetlenül és örülnen. Kerestet rajzolkat vérből a házakra, melyeket le kell égetni. Pest oda van. Száguldo csapatok dúlnak szét mindent, mit építünk. Ah az én füstbe ment életem! Az ég boltzatán lángbűtökkel vonul végig a Kossuth neve: flagellum Dei.”

És Széchenyi jósata beteljesedett. Mikor már ledőlnek a különböző néposztályokat elkülönítő választó falak, mikor már nem minden akadály nélkül szentesített törvényvel hirdetik a hármashérc honában a szabadság, egyenlőség és testvériség szent jelszavait; az abszolút osztrák kormány harcba, a szabadság dicső harcába kergeti a nemzetet. E harc szencsétlen kimenetelét elhagyom. És mikor a hazájuk sorsát szívükön viselő hazafiak a nemzetet leverve látták a vérengző győző lábainál, mikor a nemzet kiváló embereinek egy része külföldre menekült, egy másik része a vérpádon vészett el: Széchenyi ismét szomorú jövőt jósolt nemzetének: „En mondtam: Magyarország lesz, Vörösmarty azt mondotta: Borura derű, und ganz richtig, nur nicht für uns . . . aber für Juden.” Az első jóslatát végig szenvedtük; és boru derűre változott. A második jóslatától azonban óvjunk meg bennünket a magyarok hatalmas Istene!

UJDONSÁGOK.

— **Személyi hír.** Vajda Ödön zirci apát vasárnap d. e. egy napi tartózkodásra városunkba érkezett. A ciszterci rend főnöke Előszállásról jött városunkba, a hol Kéri Vidor jóságkormányzónak halála után a birtok átvételét intézte. A jóságkormányzói állást ideiglenesen Lájér Nándorral töltötte be.

Sziaanyinka Ferenc

férőiszabó

Székesfehérvárott, Szent-Imre-utca I. szám.

Ajánlom dűsan felszerelt raktárotmat a legfinomabb tavaszi angol és hazai szövetekből. Vállalkozom mindennemű úri, egyen- és papi-ruhák legújtanysabb ár mellett, korrekt és gyors elkészítésére. — Vidékre próba nélkül.

— **Március 15.** A belvárosi kath. kör első volt társaskörünk között, mely a magyar szabadság híjnalát megünnepelte. Barátságos otthonában, mely tűzhelye minden jó és nemes eszmének, egy uri társaság gyült egybe, hogy a nagy nap emlékünnepét hozzá méltón megülje. Az ünnep szónoka dr. Holly Géza ügyvéd volt, ki emelkedett szellemű, magas nivón álló szép beszédével, melyhez a szép és lelkes előadás is járult, igazi ünnepi hangulatot teremtett hallgatói sorában, kik többször éljenezve szakították félbe beszédét s zajos tetszcsnyilvánításukkal tanúságot tettek a lelkes hangulatról. A szép beszédet egész terjedelmében lapunk homlokán közöljük. A vacsora alatt Bilkei Ferenc, a Fejérmegyei Napló f. szerkesztője tolmácsolta a jelen voltak elismerését és köszönetét a lelkes szónoki beszédért, id. Turi Antal a nagy idők régi tanuja pedig fiatalos tűzzel buzdított, hogy a jelen válságos körülmények közt mindenki igaz magyarnak mutassa magát. A vacsorát Cservény Ferenc kitűnő konyhája látta el, ismételen tanúságot téve arról a páratlan izlésről, mely őt mindenkor jellemezni szokta.

Jelen voltak: Angeli Nándor, Antoni Énok, Balogh Ferenc, Belák Ferenc, dr. Bierbauer Victor, Bilkei Ferenc, Bogay Andor, Chay Antal, Dornis István, Heckenast Kálmán, Hermann Ede, dr. Holly Géza, dr. Kallenecker Viktor, dr. Kerekes Lajos, Ketskés Elek, Kiss Imre, Klöner József, Kovács Károly, Krécsy Miklós, Krotkovszky Imre, Majoros Ernő, Medgyessy József, Molnár Béla, Nagy Zsigmond, Németh István, ifj. Pásztor Sándor, Pote János, Rónay Elemér, Röhlich Károly, dr. Saára Gyula, Say Ferenc, dr. Say Viktor, Szilágyi Imre, Teleky Sándor, Tóth Artur, Tóth László, Tury Antal, Véber Károly, Vida Pál.

— **Március idusa.** Az eddigienél szokatlannabban arányokban, fokozottabb lelkesedéssel ünnepli meg Székesfehérvár szab. kir. város lakosága az 1848-diki március 15-ke emléket. A politikai világ villamossággal telített levegője új erőt adott a szabadság utáni vágyaknak. Az idén nem emlékünnepe a március 15-ke, hanem a magyar nemzeti érzés manifestációja, a mely lángra kél a szivekben s levegőt, szabadságot kór, érvényesülést követel. Minden társaskör felgyújtja a tüzet a maga házi oltárán, hogy bevilágítsa a szivekbe, hogy fölhevítse a lelkeket a magyar hazá magyarság szeretetével. Székesfehérvár ma és holnap a magyar nemzeti eszme jegyében él és lelkesedik. Ha volt valaki, a ki valaha távolartotta magát a március 15-ének ünneplésétől, ma szükségét érzi, hogy hozzátartozandóságát kinyilvánítsa. Legelőkeltebb s legelőkeltebb természetesen a Függelenségi Kör ünnepe, a hol városunk országgyűlési képviselője, Zichy Jenő gróf tartja az ünnepi beszédet s a ki a mul napokban a következő táviratot küldötte dr. Saára Gyulához, a függetlenségi kör elnökéhez:

Dr. Saára Gyula,
a Függelenségi Kör elnöke

Székesfehérvár.

Hálás köszönettel fogadom a Függelenségi Kör megfeszített választását. Örömmel szolgál, hogy nemzeti ébredésünk napját önök közt fogom feltehetni. sorakozva a szabadság zászlaja alatt, melyet soha elhagyni, megtagadni magyarnak nem szabad.

Zichy Jenő.

A függetlenségi kör holnapi estélyén rendkívüli nagy számmal fognak résztvenni városunk polgárai s különösen a vezető elem.

Kedves és meghatározó lesz a Kuruc-asztaltársaság holnapi ünnepélye a Bandi-féle vendéglőben. Az asztaltársaság évenként e napon szokta kiosztani az öreg honvédeknek azt az összeget, a mely az ott résztvevőktől naponta fillérenként összegyűl. A múlt év március 15-től ezideig 360 korona gyült össze az öreg honvédeknek, a mely összeget a két városi takarékpénztár, valamint a Kereskedelmi Bank is gyarapította szíves adományaival. A segélyre szoruló öreg honvédek körülből 24-en vannak még, s mindegyik 15 koronát

kap a jó emberek jóvoltából. Bandi Ferenc vendéglős azonfelül megvendégeli a jó öregeket, a mely szép cselekedet önmagának legszebb dícsérete. Az asztaltársaság ünnepe d. e. 11 órakor leend s az öreg honvédekhez dr. Saára Gyula, annak esetleges távollétében Kenessey Gyula fog beszédet intézni.

A március 15-két egyébként a következő társaskörök ünneplik meg:

Tóvárosi-olvasókör. Március 14-én. Szónok Kenessey Gyula.

Palotavárosi-olvasókör. Március 14-én. Szónok: Nagy Zsigmond.

Függelenségi-kör. Március 15-én (este 18). Szónok: Gróf Zichy Jenő, orsz. gyűl. képviselő.

Vörösmarty-kör. Március 15-én. Szónok: Dr. Kapossy Endre.

Kereskedő ifjak egyesülete. Március 15-én. Szónok: Dr. Steiner Jákó.

Kiskereskedők egyesülete. Március 15-én. Szónok: Kunos Gyula.

Othon-kör. Március 16-án. Szónok: Dr. Czapáry László.

Felső- és vízivárosi olvasókör. Március 18-án. Szónok: Dr. Knittelhoffer Károly.

DV műhely dalegyesület. Március 18-án. Szónok: Dr. Holly Géza.

Szükségesnek tartjuk megjegyezni, hogy dr. Városv Gyula megvesprik e hó 14. 15. 16-ika napjainak estejére a nem szigorú bajt (a huscecs) általa adó az ünnepeknek felmestert adótt.

— **A népakadémia március 15-iki ünnepe.** A népakadémia, mely célját tűzte ki, a tudományos ismeretek népszerű terjesztését s így a nép széles rétegeinek nevelését, nem zárkozhatott el a márciusi nagy napok emléke elől, hiszen a hazaszeretést ápolása is a népnevelés egyik feladatát képezi. Ezért f. hó 12-én este gyűnyörűen sikerült hazafias ünnepélyt rendeztet. Az ünnepi beszédet a hazafias elszertci rend egyik lelkes ifju tagja, **Bárdos József** dr. tartotta. A gondolatokban gazdag, hazafias tűzzel s kuruc lelkesedéstől átjárt beszédet minálveleg feszült figyelemmel hallgatta a szépszámú közönség. A nagy hatást keltő s hosszas tppsal jutalmazott szép előadás után több szavazatot következett. Szébbnél szebb hazafias költeményeket adtak elő **Tóth Erzsé, Dörner Irén s Hessz Anna** kisasszonyok, továbbá **Horváth Ferenc s Igari Béla** kath. legényegyesületi tagok. Mindannyian szépen és hűvel szavaltak, de ki kel emelnünk Dörner Irén s még inkább Hessz Anna remek előadói képességét; az előbbi már a legényegylet színpadáról is ismerjük, az utóbbi gyönyörű orgonumával s az előadás remek kidolgozásával ragadta el a közönséget. A legközelebbi vasárnap dr. **Kécsard Tamás**, a kiváló ke. esztény szociológus fog előadást taratani.

— **Meghívó.** A székesfehérvári községi polgári leányiskola hazafias ünneplére, melyet a szabadság ébredése emlékére 1905. év március hó 15-én tart. Kezdeté d. u. 5 órakor. Músort:

1. *Himnusz*: Kőlecsy-től, ének, három szólamra.
2. *Petőfi é* Reviczkitől, szavaltja: Giffin Julia, I. o. n.
3. *Március 15.* Sas Ede-től, szavaltja: Rajháty Kornélia, I. o. t.
4. *Március 15.* Erdélyi Zoltántól, szavaltja: Kiss Ida, I. o. n.
5. *Rákóczy kesergője* ének, három szólamra.
6. *Altkerményünk fejlődése 1848-ig*: írta s felolvassa: Alföldi Lipót, polg. isk. tanító.
7. *Talpra magyar* Radó Antaltól, szavaltja: Téri Irén, II. o. n.
8. *Magyar király-himnusz*: Szögei Endrétől, ének, két szólamra.
9. *Riadó* Poós Lajostól, szavaltja: Devecsery Anna. III. o. n.
10. *Március 15.* Ábrányi Emiltől, szavaltja: Pataki Lenke, III. o. t.

11. *A legszebb dal* Pósa Lajostól, szavaltja: Koronafi Mária, IV. o. n.

12. *Kossuth Lajos sírja* Szentimray Et-től, ének, két szólamra.

A felső keresk. iskola márciusi ünnepélye holnap, 15-én d. u. 5 órakor lesz a vármegyeház nagytérben.

Az iparos iskolák ifjuságának dr. Saára Gyula, az ipariszkolai bizottság elnöke holnapra szünetet engedélyezett. Az ifjuság holnap, március 15-ki ünnepélyt tart.

— **Köszönetnyilvánítás.** A Fejérmegyei Takarékpénztár 50 korát volt kegyes a Szeffhervári r. kath. tanítóegyesületnek adományozni, mely nemes tetteért fogadja egyesületünk nevében hála köszönetemet: Szepey Géza, egyesületi pénztáros.

— **Orgonaaavatas.** Rég dhajtott vágya teljesült Urhida községnek f. hó 5-én. Ugyanis e napon szentelte fel Horváth Imre sárpentelei adminisztrátor Urhida új orgonáját, számos hívő, köztük Széchenyi Viktor és Géza grófok jelenlétében. A szentelés végeztével Horváth Imre rövid, meghatározó beszédet esztelte az orgona magasztos célját, mely a sziveket lsten trónja elé vezet. A szép beszéd végeztével pedig, mint hogy az orgona 1330 k.-ba került, a község Sz. József tásulata pedig e célra csak 600 koronával rendelkezett, hálaan emlékezett meg azon kegyes adakozókról, kik az orgona építési költségeihez hozzájárultak s kik közül névszerint is felsorolta a legnagyobb jötevőket, nevezetesen: a székesfehérvári Káptalant, mely 50 koronával, Széchenyi Viktor gróf és neje 20—20 kor., Zichy Rafael gróf és neje 20—20 kor., Nádasy Tamás gróf és neje 20—20 kor. s többek neveit, kik szintén tetemes segélyvel gyarapították nevezett társulatnak orgonára szánt csekély összegét. Vajha az új orgona új gyümölcsöket fakasztana a kisse meglazult erkölcsökben!

— **A Székesfehérvári Kereskedelmi Társulat** a f. hó 19-ére hirdetett rendkívüli közgyűlést f. hó 18-án, szombaton d. u. 5 órakor tartja meg a felső kereskedelmi iskola helyiségében. Elnökség.

— **Párbaj.** Ennek a furcsa előéletnek, vagy mondjuk: társadalmi kényszernek, de mindenestre logikailan ostobaságnak két áldozata van. Paulini Béla és Barskó Gyula honvédkéntesek a napokban összeszólalkoztak, a minék következtése karlupárbaj lett. Paulini Béla az arcán kapott egy könnyebb s a jobb karján egy súlyosabb vágást, a mely izmait majdnem a csontig átmetszette, Barskó pedig a mellén kapott néhány könnyebb természetű vágást. Hogy ez a kölcsönös összeszabdálás mennyivel tesz különböző két tőrekvő, tisztességes fiatalembert — nem tudjuk. De e nélkül el lehetnek volna.

— **Tornász-vacsora.** A helybeli tornász társaság azon öröndetes esemény alkalmával, hogy Turán József kir. tanácsos indítványára a sportkör intenzívbe gyakorolhatása céljából a székesfehérvári tornaclubbal való egyesülését határozta el, folyó hó 11-én este 8 órakor társasvacsorát rendeztet a „Fekete Sas” étkező helyiségében. Az egyesülés módzatainak megbeszélése végett erre a társasvacsorára mindkét egyesület megbízottakat küldött ki, akik — mint halljuk — a főbb pontokban meg is egyeztek. A legfontosabb kérdés természetesen a vezető férfiak, az elnöknek megválasztása volt. Ez azonban — azt hisszük — nem okozhat nagy gondot az immár egyesültek tekinthető tornászoknak, hisz magából az egyesülés körülményeiből kitétnik, ki a leghivatottabb erre. A társasvacsorán résztvettek:

Csapó István, Horváth Viktor, Imre Lajos, dr. Kapossy Endre, dr. Kneifel Ferenc, dr. Kneifel István, dr. Knittelhoffer Károly, dr. Kraász Emil, Kündig György, Pásztor Sándor, Stuller József, Takács Mihály, Tomm Barna, Turán József, Véber Károly, dr. Vermes Mihály, Vörösmarty Mihály, Winkler Nándor.

Uri divat!

Ujdonságok! Bálí ingek, gallérok, nyakkendőkben.

„Pécsi Hamerli borkesztyűk.”

Karlsbadi lack cipők. Francia pique mellű férfi ingek darabja 2.40 koronától 6 koronáig.

Knazovitzky Béla

Székesfehérvár. 104-07

Női divat!

Bálí kesztyűk, harisnyák, legyezők és illatszerek.

„Kivagott lack cipők párja 3 Ker.-től.”

Bálí belépok, divatos derékfűzők. Menyasszonyi koszoruk, fátolyok. Legfinomabb női fehérműek.

— **Bizottsági tagválasztás.** Kostyelik Ferenc halálával megüresedett vár. biz. tagságra egész erővel folyik a kortecskedés. A jelöltek Dittmár József, Berveiler János, Horváth Mihály, Kiss György, Grósz Bernát s még legalább tíz jelölt. A nagy kereslet és kínálat kétségessé tette, hogy megnyerheti-e a többséget egy oly jelölt, a kinek megválasztását mindenki megnyugvással fogadhatná. Ezért a választó polgárok körében mozgalom indult meg Erdőssy Bódog tanár megválasztására, a kiben egy feltétlenül nagytehetségű és feltétlenül független tagot nyer a képviselő testület.

— **Közigazgatási ülés a vármegyén.** Rendkívül egyhangú ülés volt tegnap d. e. 10 órákor a vármegyei közg. bizottságnak. Az ülést Fiáth Pál báró főispán vezette. Az alispáni jelentésben semmi nevezetesebb dolog nem fordult elő. A szokottnál nagyobb figyelemmel hallgatták a biz. tagjai az iváncsai közbirtokosság vízművének ügyét, amelyben két felebbezés is érkezett be — még pedig a Dunántúli ref. egyházkerület vagyongyűjtője és az ercsi-iváncsai árm. társulat részéről. Az előbbinek, amely a közbirtokosokat s nem a parti birtokosokat kéri edekteltekül kimondani, helyet adtak, az alábbi azonban — minthogy a műszaki eljárás folyamán a társulat elmulasztotta nehézményeit bejelenteni, sőt a tárgyaláson meg sem jelent — elutasították. Akadt ugyan, aki azt hangoztatta, hogy mindkét felebbezést egyformán kell elbírálni, mert egyik felebbezés sem volt a műszaki tárgyaláson jelen, sőt valaki azt is hangoztatta, a kulturmérnökség a hibás ebben a dologban, mert sohasem végez alapos munkát, de hát a felvilágosítások után az előadó Balassa Sándor tb. főjegyző előterjesztését egyhangulag elfogadta a bizottság. A bodajki körörvosj] körzet ellen ismét több felebbezés érkezett be. (Guttamási, Isztimér stb.) De mint el-készetteket valamennyit elutasították. Az erdőfelügyelőség jelentését felterjesztik a földm. miniszteriumhoz. Az árszakszki jelentés szerint a múlt hóban 504 ügydarab elintézetlen maradt, aminek magyarázata az egyik ülnök hosszabb betegségében rejlik. A múlt hóban az árvaapénztárból 11470 korona kölcsönt adtak. A pénzügyigazgató jelentette, hogy az adókövetéseket jórésztben befeljezték. Az ercsi állomási előjáró ügye adott alkalmat egy kis diskusszióra. Arról volt szó, hogy nevezett 40 koronára büntette a pénzügyigazgató, mert vadászdjegy nélkül akart vadászni. Úgy történt a dolog, hogy őt is meginvitálták a körvadászatra, el is ment, de a nagy sár miatt nem volt kedve vadászni. Jogilag tehát megállapítható a kihágás, bár a törvény a szándék büntetéséről mit sem tud, az ő büntetése jogszertű. Végzetlenül csodálkozunk azonban azon, hogy a közg. bizottság, bár többségben voltak, akik a bírságot leszállítani óhajtották volna, mégis helyben hagyták azt, mert hát: a *pénzügyigazgató* *nygis megfelbbeznie a határozatot, s így csak neki csinálnának több munkát.* A törvény világosan kimondja, hogy 20 koronától 40-ig terjed a büntetés. Miért sujtják tehát minjárt legelőször a maximális büntetéssel, aki még csak egy lövést sem tett. Megjelenni megjelent: tehát büntethető, de kicsinyes, nevésséges okok hogyan befolyásolhatnak egy közg. bizottságot? Hisz csaknem valamennyien méltányosnak tartották a leszállítást! Az államkincstár követelése a múlt hóban 1.554.588 korona 64 fillért tett ki, ebből azonban csak 661.905 korona 82 fillér folyt be, így a hátralék 892.592 korona 82 fillér. A sárbogárdi rk. iskolánál felállítandó 3. tanterem elkészítésére az időhaladékok a közg. bizottság a tanfelügyelő előterjesztésére hajlandó megadni, de felkéri a megyéspüspököt, hogy a felállítás határidejét jelölje meg. Mór községet a gazd. ismétűl iskola felállítása alól felmentik, mert az ottani rk. iskola gazd. iskolájába másvallásuak is járhatnak. Sugár Henrik ercsi tanítónak kérvényét, amelyben ma-

gániskola engedélyezését kéri, pártolólág terjesztik fel a miniszteriumhoz. A többi jelentések éppén semmi érdekset nem tartalmaztak, Ujházy főügyészhelyettes jelentéséből pedig senki egy betűt sem errett, amiről azonban ő éppén nem tehet; az általános diskurálás minden szavát elnyelte. Ezzel vége is volt az alig 3 óráig tartott ülésnek.

— **Köszönetnyilvánítás.** Fogadják mindazok kik felejthetetlen jó nőm elhunyna alkalmából részvétüketnyitvánítani, ravatrai koszorú helyezni s fogataikat a temetés tartamára rendelkezésemre bocsájtani szivesek voltak, hálás köszönetemet. Székesfehérvár, 1905, március hó. Tóth József.

— **Pénztézet.** Ifj. címen lapunk legutóbbi számában egy hír jelent meg. Minthogy egyesek esetleg félreérthették, a jó ügy érdekében kijentjük, hogy a liquidálás nem végleges, (amit nem is irunk) hanem a hat évi évtársulat akart felszámolni s nem számolhatott fel a tagok részvételensége miatt. Személyi surlódások vannak az egylet beletételeben, sőt egy új, keresztény alapon álló hitelszövetkezet megalapításáról is van szó, de az egyletben pénzügyi zavarok nincsenek, sőt — a mint halljuk — a perkatai segélyegylet egyik- a legszolidabb alapon álló ilyenmü vidéki intézeteknek.

— **Megjött a Jenő!** Sárközi Adolf Vésárter 21. sz. a. korcsmájában nagy volt az öröm, mert hát: megjött a Jenő! A Jenő, az édes, aranyos jerek, akinek nemcsak az az érdeme, hogy Sárközi Adolfinának az öcsöce, de jó állása is van a fővárosban és éppén azért nagyon elegáns és gálánt fiatalember! Tehát volt öröm. Simon Sándor rendőrlakítány a rendőri körözöttek nevei közt egy Feldman (Fábián) Jenő székesfehérvári ifjoncot is fedezett fel. Ez a 19 éves kereskedő segéd egyes cégektől különféle árut csalt ki olykép, hogy több kereskedő névvel ellátott levél-papírosát megszerelvén, azokon megrendeléseket tett, az árukat átvette, azután olcsó pénzen túladott rajtuk, vagy zálogházba vitte azokat. Mikor csalását felfedezték s a rendőrség keresni kezdte, az urfi megugrott. Hohó! — gondolta magában Simon — hisz ez a Jenőke Sárközi Adolf urnak a sógora. Tegnap d. e. elment Sárköziékhez, elbeszélgetett velük a multról és jövőről, majd hirtelen így szólt: „Igaz, hallom, hogy itthon a Jenő! Hát annak milyen sora van?” Oh a Jenő az nagyon derek jerek, igen, tegnap este megjött az aranyos. Még vagy 10 percig tartott a beszélgetés, azután Simon eltávozott. Nagy volt a meglepetése a Jenőke nőjének, amikor pár perc múlva meg Liszt rendőrbiztos közdezősködött a Jenőke holléte felől. Akkor pedig, mikor az előhívott aranyos fiút, az édes Jenőt a rendőrbiztos a törvény nevében foglyának jelentette ki, holmi ajulási jelenetek is voltak szemtanúi a vendégek. Hanem mindez nem tartotta vissza a rendőrséget attól, hogy az 500 koronás család hőst, az édes Jenőket, az ügyésznek né át ne adja.

— **Brutális alakok.** A két Lévay-testvér, Lajos és Károly ismert verekedők, szocialista izgatók, de egyből jótulajdonságaikat is feljegyezte a rendőrség. Tegnap ugyanis egy brutális tettel szaporították érdemeiket. Tegnap este 7 óra felé járt az idő, amikor Farádi Szabó István szárazrúti lakos egyfogatú kocsiján feleségével és 4 apró gyermekével hazafelé iparkodott. A Palotai-utcában egyszer csak négy alak állt a kocsi elé, az egyik a ló kantarát ragadta meg, a többi meg éktelen ordítással követelte, hogy szálljanak le. A szegény ember nem tudott mit csinálni. Mikor sem a könyörgés, sem a fenyegetés nem használt, feleségével együtt leszállt a kocsiról. Ekkor az elvetemült gazemberek neki estek, ütötték-verték, sőt meg is szurkálták őket. Az ő jajveszékeltésükre és a 4 apró gyermek sikoltásására az utcabeliek segítségükre siettek és még ilcjében kimentették

a vadállatok karmai közül. A szegény asszony szenvedett legtöbbit a gazemberektől, s állapotának előrehaladt voltára való tekintettel nem lehetetlen, hogy ennek a brutális támadásnak súlyosabb következményei is lesznek. A két Lévay-testvér hamar kérekerült, sőt Sárk István a harmadik elvetemült is a rendőrségen van, de a negyediknek a nevét sem tudják.

Üzlet átvétel.

Van szerencsém a n. é. közönség tudomására adni, hogy **Bognár-utca 2. szám** alatti (Töltényi-ház) az árva házzal szemben levő **Kampis István**

fényképezési műteremét

átvettem és azt a mai kor igényeire képest alakítottam át. Főtörökvésem oda fog irányulni, hogy a nagyrédemű közönség minél jobban és pontosabban kiszolgálhassam.

Fényképek készülnek műtermemben a következő árak mellett:

6 drb.	Mignon	kép 2 kor.	40 fill.
3 "	Vízit	" 3 "	" 50 "
6 "	" Kis Makart	" 4 "	" "
6 "	Szesszon.	" 9 "	" "
6 "	Cabinett	" 6 "	" "
6 "	" "	" 10 "	" 50 "
3 "	Nagy Makart	" 10 "	" "
6 "	" "	" 14 "	" 50 "
3 "	Budoar	" 12 "	" "
6 "	" "	" 18 "	" "

Utánrendeléseket lehet a régebbi felvételekből, 10 év előtől is.

Műkedvelő fényképezésk méltán olcsón kaphatnak kidolgozást.

A n. é. közönség pártfogását kéri

BOJI LAJOS

fényképezés.

SZÉKESFEHÉRVÁR Bognár-u. 2. Töltényi-ház.
Az árva házzal szemben.

Kárpitos butor-raktár.

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy **kész kárpitos-munkákból** u. m. garnitúrák, ebéllő-díva-nok, ottománok stb. stb.

raktárt tartok

a Megyeház-ter 13. és Simor-utca 22. szám alatt.

Elvállalok továbbá mindenmü kárpitos és diszitó munkákat, valamint **szobák tapetázását**, ugyszintén a kiválasztott minta és rajz szerint megrendeléseket a legutányosabb árban!

Feltétlen megbízhatóság, elsőrendü munkák.

Kiváló tisztelettel

Vida Elek

2965 kárpitos és diszitó. 57-48

Gerenday Gyula

vászon, fehérnemű, rőfös és rövid-
áru üzlete
Székesfehérvár, Nádor-utca.

••• Tetemesen leszállított árak! •••

Ajánlja hazai györmányú vászon, asztal-nemű, valódi rumburgi és szileziai kézi szőtt vászon és ágyhuzatokra szolgáló damaszt és kanavász árukat. Schroll Benedek pamut vászon és sifon árukat. Legdivatosabb férfi ingek, gallérok, kezeltők és nyakkendők. Kelengyékhez szükséges és megfelelő női fehérnemű és kész ágynemű. Mérték utáni megrendelésre bármely fehérnemű gyorsan és pontosan elkészítetik. Csacsemők részére készlemben inegcskák, szövítt és kötött: ujjas hosszupárna, pólya-kötő, bölcső és kocsiakarók, gumi-lepedő, szalag, csokor. Szövet ággy- és asztalterítők, csipke és szövet függönyök. Torontáli, Axmiszter és tapeszt szalon és futó szőnyegek. Gyapjú és teveszür ággytakarók, levarrott Kanúir, Klott és selyem paplanok. Dívatos ruha szövetek, Cosmanosi mosókeméle és selyem-kelmék. Szalag, csipke, fátály, dívatos övek, vállfűző, esernyők. Nagy választék keztvü és harianyából. Lúszter és mosható kötények. 2966 104-85

Nyomatott az Egyházmegyei Könyvnyomdában, Székesfehérvártól.